

**ASSOCIATION FLAMANDE POUR LA VULGARISATION DE LA LANGUE FRANÇAISE**  
werd op 3 juni 1898 te Gent opgericht, als reactie op opeenvolgende maatregelen ter vernederlandsing en inzonderheid op de Gelijkheidswet, waarbij bepaald werd dat de Nederlandse en Franse tekst van wetten en koninklijke besluiten allebei officieel zouden zijn en dezelfde juridische waarde zouden hebben. Deze vereniging, doorgaans bekend onder de naam Vulgarisateurs, omvatte de meest militante franskiljonse burgers en telde onder haar leden talrijke vooraanstaande personen, zowel uit katholieke als uit liberale en socialistische kring, o.m. Mgr. Stillemans, bisschop van Gent, en Edward Anseele, de socialistische voorman. Zij bond onmiddellijk de strijd aan tegen het officieel middelbaar onderwijs dat, tengevolge van de wet-Coremans, gedeeltelijk vernederlandst was. Als tegenhanger van het atheneum werd, onder aandrang van de Vulgarisateurs, een dependance van het Brusselse Institut Rachez opgericht, waar de kinderen van de rijke, vrijzinnige bourgeoisie in het Frans onderwezen werden. Maar de Association organiseerde ook ten behoeve van de minder gegoede volksklassen Franse lessen in

## ASSOCIATION FLAMANDE

POUR LA

## VULGARISATION DE LA LANGUE FRANÇAISE

*Secrétariat général :*

Gand, Rue longue du Marais, n° 11.

### **I. — Programme sommaire de l'Association**

A. L'Association a pour but d'encourager et de répandre l'étude et la pratique de la langue française dans la partie flamande du pays.

B. L'Association est constituée et agira en dehors de toute préoccupation politique.

C. L'Association allouera des récompenses aux élèves des écoles publiques et privées qui se seront distingués dans l'étude de la langue française. Elle encouragera les littérateurs et les compositeurs de musique qui produiront des œuvres françaises.

D. Pour atteindre le but qu'elle s'est assigné, l'Association organisera des cours publics et populaires de langue française, des conférences, des représentations dramatiques, etc.

E. L'Association interviendra, le cas échéant, auprès des pouvoirs publics, afin qu'ils veillent à ce que le temps et les soins voulus soient consacrés à l'étude de la langue française dans les établissements d'enseignement officiel.

de verschillende wijken van Gent en gaf ook ten behoeve van Vlaamse arbeiders die in Frankrijk seizoenarbeid verrichtten, in 20.000 exemplaren een Vlaams-Frans conversatiehandboek uit. Dit verklaart het op het eerste gezicht paradoxale feit dat ook E. Anseele lid was van de kring: in de verbreiding van de kennis van het Frans zag hij een middel om de arbeiders de gelegenheid te geven in Wallonië en Frankrijk te gaan werken en mensen uit de volksklasse aan betere posities te helpen. De Association spande zich ook in om franskiljonse kandidaten bij de gemeenteraadsverkiezingen te doen verkiezen. Zij organiseerde o.a. ook referendums tegen de vernederlandsing van middelbaar en universitair onderwijs. In 1901 werden afdelingen van de Association te Antwerpen en te Brussel opgericht, maar zij beleefden nooit zulk een bloei als de Gentse afdeling; de afdelingen te Brugge en te Oostende overleefden de Eerste Wereldoorlog niet. Te Gent bleef de Association ook in de loop van de twintigste eeuw actief met het organiseren van Franse cursussen en van voordrachten, alsmede met het in bedrijf houden van een Franse bibliotheek.

LITERATUUR: G. van Severen, *Soixante années de vulgarisation de la Langue Française en Flandre* (1958).

MARCEL DENECKERE